

କୁକୁଡ଼ା ଚାଷରେ ସଫଳ ପ୍ରବଚାଷୀ

କୁକୁଡ଼ା ପାଳନ ସମଗ୍ର ଦେଶ ଓ ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ଏକ ଲାଭଜନକ ବ୍ୟବସାୟ ରୂପେ ଆଦୃତ ହୋଇପାରିଛି । ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲା କୁକୁଡ଼ା ଓ ଅଣ୍ଡା ଉତ୍ପାଦନରେ ସମଗ୍ର ରାଜ୍ୟରେ ଏକ ନମ୍ବର ସ୍ଥାନରେ ରହିଛି । ଏହି କ୍ରମରେ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ଦ୍ଵାରା ଆର୍ଯ୍ୟା (ARYA) କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାଧ୍ୟମରେ ୧୨୦ ଯୁବଚାଷୀ ଭାଇ ଓ ଭଉଣୀମାନଙ୍କୁ କୁକୁଡ଼ାପାଳନ ଉପରେ ତାଲିମ୍ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଲଣ୍ଡାକୁଆଳି ଗ୍ରାମର ଦ୍ଵିତୀୟ ପ୍ରଧାନ ଉଚ୍ଚ ତାଲିମ୍ ପାଇବା ପରେ ନିଜସ୍ଵ ଉଦ୍ୟମରେ କୁକୁଡ଼ା ପାଳନ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ପରେ ସରକାରୀ ସହାୟତାରେ କୁକୁଡ଼ା ଘର ପାଇବା ସହ ନିଜ ଫାର୍ମର ପରିସର ବଢ଼ାଇ ଅଣ୍ଡାଦିଆ କୁକୁଡ଼ା ଫାର୍ମ ଏବଂ ଚିଆଁ ଉତ୍ପାଦନ କରୁଛନ୍ତି । ବନରାଜା, ଆର୍.ଆଇ.ଆର୍., ଧଳା ଲେଉ ହର୍ଷ, କାବେରୀ, ଅସିଲ ଆଦି କୁକୁଡ଼ାର ଚିଆଁ ବିକ୍ରି କରି ସେ ବାର୍ଷିକ ହାରାହାରି ଟ.୧୦,୦୦୦/- ଏବଂ ଅଣ୍ଡା, ମାଂସ ବିକ୍ରି କରି ସେ ବାର୍ଷିକ ହାରାହାରି ଟ.୧୦,୦୦୦/- ରୋଜଗାର କରି ଆର୍ଥିକ ସ୍ତରରେ ସ୍ଵାବଲମ୍ବୀ ହେବା ସହ ନିଜ ପରିବାରର ପାଳନ ପୋଷଣ କରିପାରୁଛନ୍ତି ।

ଗୁଣାମୁକ ଗୁଡ଼ ପ୍ରସ୍ତୁତିର କ୍ଷେତ୍ର ପରୀକ୍ଷଣ

ଆଖୁ ଚାଷ ଓ ଏଥିରୁ ଗୁଡ଼ ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲା ଓଡ଼ିଶାରେ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରେ । ଚାଷୀମାନେ କ୍ୟାଲସିୟମ୍ ହାଇଡ୍ରୋକ୍ସାଇଡ୍ ପ୍ରୟୋଗ କରି ଗୁଡ଼ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିବାରୁ ଏହାର ରଜ୍ଜ କଳା ଆସେ ଏବଂ ଏହାର ବଜାର ଦର କମିଯାଏ । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ଗଞ୍ଜାମ-୧ ତରଫରୁ ଗୁଣାମୁକ ଗୁଡ଼ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଉପରେ ଏକ କ୍ଷେତ୍ର ପରୀକ୍ଷଣ ହୋଇଥିଲା । ଲେପା ଓ ରାଜକୁଣ୍ଡ ଗ୍ରାମର ୭ ଜଣ ମହିଳା ଚାଷୀଙ୍କୁ ନେଇ ପରୀକ୍ଷଣ-୧ରେ ଭେଣ୍ଟିରସ ୫୦୦ ଏମ୍.ଏଲ୍.ରେ ୪୦୦ ଲିଟର ଆଖୁରସରେ ପ୍ରୟୋଗ କରି ଗୁଡ଼ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ଦ୍ଵିତୀୟ ପରୀକ୍ଷଣରେ ବାବାମ୍ ବଟା ୫୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ୪୦୦ ଲିଟର ଆଖୁରସ ପ୍ରୟୋଗ କରି ଗୁଡ଼ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପରୀକ୍ଷଣରେ ଗୁଡ଼ର ରଜ୍ଜ ସୁନେଳୀ ବାବାମ୍ ହୋଇଥିଲା । କ୍ଵିଣ୍ଟାଲ ପ୍ରତି ମୋଟ ଲାଭ ପ୍ରଥମ ପରୀକ୍ଷଣରେ ୪୭୦୦ ଟଙ୍କା ଲାଭ ହୋଇଥିଲା ବେଳେ ଦ୍ଵିତୀୟ ପରୀକ୍ଷଣରେ ୫୧୦୦ ଟଙ୍କା ଲାଭ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଲାଭ ଓ ଖର୍ଚ୍ଚର ଅନୁପାତ ପ୍ରଥମ ପରୀକ୍ଷଣରେ ୨:୧ ହୋଇଥିଲା ବେଳେ ଦ୍ଵିତୀୟ ପରୀକ୍ଷଣରେ ୨.୨୩ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଜ୍ଞାନକୌଶଳକୁ ଆଖୁଚାଷୀ ମାନେ ଆଗ୍ରହ ସହକାରେ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ।

ସମନ୍ୱିତ କୃଷି ଦ୍ଵାରା କୃଷି ଭିତ୍ତିକ ଆୟ ଦ୍ଵିଗୁଣିତ

ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଜଳବାୟୁରେ ସମନ୍ୱିତ କୃଷି ଚାଷୀମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଏକ ସମାଧାନର ପନ୍ଥା ରୂପେ ଉଭା ହୋଇଛି । ଏହି ପଦ୍ଧତିରେ ଏକରୁ ଅଧିକ କୃଷିକୁ ମିଶ୍ରିତ ରୂପରେ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହାଦ୍ଵାରା କୌଣସି ଗୋଟିଏ ଫସଲ ଦ୍ଵାରା ହେଉଥିବା କ୍ଷତିରୁ ବଞ୍ଚିବା ସହ ଆୟ ମଧ୍ୟ ବଢ଼ି ପାରିଥାଏ । ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲା ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରସାଦ ବୁଢ଼ର ଏକକ୍ଷରିଆ ଗ୍ରାମରୁ ମୁନା ପ୍ରଧାନ ସମନ୍ୱିତ କୃଷି ପଦ୍ଧତି ଆପଣାଇ ନିଜ ଆୟକୁ ୩ ବର୍ଷରେ ଦ୍ଵିଗୁଣିତ କରିପାରିଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମେ ନିଜର ୪ ଏକର ଜମିରେ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ଭଞ୍ଜନଗରରେ ସମନ୍ୱିତ କୃଷି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଚାଷ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଉନ୍ନତ ଜ୍ଞାନ କୌଶଳ ଉପରେ ତାଲିମ୍ ପାଇବା ପରେ ସେ ସମନ୍ୱିତ କୃଷି ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ଧାନ ଚାଷ ସହ ସେ ପନିପରିବା, ଗୋପାଳନ, କୁକୁଡ଼ା ପାଳନ, ଛତୁ ଚାଷ, ମହୁଚାଷ, ଜିଆଖତ ଓ ଆଜୋଲା ଉତ୍ପାଦନ ଆଦି କରିଥିଲେ । ସମନ୍ୱିତ କୃଷି ଦ୍ଵାରା ସେ ଗୋଟିଏ ଫସଲ ବା ଚାଷର ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁକୁ ଅନ୍ୟର ଖାଦ୍ୟ ବା ସାର ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରି ଖର୍ଚ୍ଚ କମାଇ ପାରିଥିଲେ । ଏକ ଏକର ଧାନ ଚାଷରୁ ପାଖାପାଖି ଟ.୧୭,୦୦୦/-, ଏକ ଏକର ପରିବା ଚାଷରୁ ବାର୍ଷିକ ଟ.୪୫,୦୦୦/-, ଗୋପାଳନରୁ ବାର୍ଷିକ ଟ.୩୦,୦୦୦/-, କୁକୁଡ଼ା ପାଳନରୁ ବାର୍ଷିକ ଟ.୫୦,୦୦୦/-, ମହୁଚାଷରୁ ବାର୍ଷିକ ଟ.୧୨,୦୦୦/- ପାଇବା ସହ ଜିଆଖତ ଓ ଆଜୋଲା ଚାଷ ଦ୍ଵାରା ସେ ସାର ଓ ଖାଦ୍ୟର ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ଅନେକ ପରିମାଣରେ କମାଇ ପାରିଛନ୍ତି । ପ୍ରକୃତ ପକ୍ଷେ ଆଜିର ପରିସ୍ଥିତିରେ ସମନ୍ୱିତ କୃଷି ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ଏକ ନିଶ୍ଚିତ ଆୟର ପନ୍ଥା ଯୋଗାଇ ପାରିବ ।

କୃଷକ - ବୈଜ୍ଞାନିକ ମତ ବିନିମୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ତା ୨୭.୦୯.୨୦୨୪ ରିଖରେ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ଗଞ୍ଜାମ-୧, ଭଞ୍ଜନଗର ପରିସରରେ ଏକ କୃଷକ ଓ ବୈଜ୍ଞାନିକ ମତ ବିନିମୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇ ଯାଇଛି । ଉଚ୍ଚ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ କେନ୍ଦ୍ରର ମୁଖ୍ୟ ତଥା ବରିଷ୍ଠ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଡଃ ସୁତନୁ କୁମାର ସତପଥୀ ସଭାପତିତ୍ଵ କରି ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଉପସ୍ଥିତ ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ଅବଗତ କରାଇଥିଲେ । ସେହିପରି ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗର ବୈଜ୍ଞାନିକ ମାନେ ଯୋଗଦେଇ ଛତୁଚାଷ, ଫୁଲ ଚାଷ, ପନିପରିବା ଚାଷ ଏବଂ ଏହାର ରୋଗ ପୋକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ, କୁକୁଡ଼ା ଚାଷ, ଗୋପାଳନ ଏବଂ ମହୁ ଚାଷ ଇତ୍ୟାଦି ଉପରେ ବୈଷୟିକ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ ।

Krishi Vigyan Kendra
Ganjam-I
Odisha University of
Agriculture & Technology
Bhubaneswar

ରକ୍ଷିକୂଲ୍ୟା

ତ୍ରେମାସିକ ସମାଚାର ପତ୍ରିକା

କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର
ଗଞ୍ଜାମ-୧
ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟ
ଭୁବନେଶ୍ଵର

ଷୋଡ଼ଶ ବର୍ଷ

ଏପ୍ରିଲ-ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୦୨୪

ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ଵିତୀୟ ସଂଖ୍ୟା

ବାର୍ତ୍ତା

ଆମ ରାଜ୍ୟର ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ କୃଷିକୁ ନିଜର ଜୀବିକା ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରିଥାନ୍ତି । ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଜନିତ ସମସ୍ୟା ଏବଂ ଚାଷ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ମିଳୁଥିବା ଆୟର ଅନିଶ୍ଚିତତା ଯୋଗୁଁ ଚାଷୀଭାଇମାନେ ବିଭିନ୍ନ ଅସୁବିଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଗଞ୍ଜାମ ପରି ଏକ କୃଷି ପ୍ରଧାନ ଜିଲ୍ଲାର ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ-ଉନ୍ନତି ତଥା କୃଷି ସମ୍ପର୍କିତ ଆଧୁନିକ ଜ୍ଞାନ କୌଶଳର ସନ୍ଦେଶ ଚାଷୀଭାଇମାନଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ଗଞ୍ଜାମ-୧ (ଭଞ୍ଜନଗର) ତରଫରୁ ପ୍ରକାଶିତ ସମାଚାର ପତ୍ରିକା “ରକ୍ଷିକୂଲ୍ୟା” ଏକ ଆଲୋକ ବର୍ତ୍ତକା ସଦୃଶ । ଏହି ପତ୍ରିକାଟି କୃଷିର ବିକାଶ ସହ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନୀ, କୃଷି ସଂପ୍ରସାରଣ ଅଧିକାରୀ, ଚାଷୀଭାଇ ଓ ଭଉଣୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟ ରକ୍ଷା କରିବ ବୋଲି ମୋର ଆଶା ଓ ବିଶ୍ଵାସ । ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ମୁଦ୍ରିତ କୃଷି ଭିତ୍ତିକ ସମାଚାର ଜିଲ୍ଲାର ବେକାର ଯୁବକ, ଯୁବତୀ, କୃଷିଜୀବି ଓ କୃଷି ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଜ୍ଞାନର ପରିସୀମାକୁ ପରିବ୍ୟାପ୍ତ କରିପାରିବ ବୋଲି ମୋର ଆଶା । ସମସ୍ତ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଓ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଆନ୍ତରିକ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେବା ସହ ମୁଁ ଏହି କୃଷି ଭିତ୍ତିକ ସମାଚାର ପତ୍ରିକା “ରକ୍ଷିକୂଲ୍ୟା”ର ସଫଳ କାମନା କରୁଛି ।

ପ୍ରମୋଦ କିନ୍ତ

ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ସଂପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳକ

ସମ୍ପାଦନା

ପ୍ରକାଶକ ଓ ମୁଖ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ
ଡଃ ସୁତନୁ କୁମାର ଶତପଥୀ
(ବରିଷ୍ଠ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଓ ମୁଖ୍ୟ)

ସମ୍ପାଦନା ମଣ୍ଡଳୀ

ଡଃ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ସାମନ୍ତରାୟ
ଶ୍ରୀମତୀ ଅନୀତା ପାତ୍ର
ଡଃ ସିଦ୍ଧାର୍ଥ ରଣବିଜୁଳୀ
ଏମ୍ ଦିବ୍ୟନାଥ
ଶ୍ରୀ ଶିତିକଣ୍ଠ ମିଶ୍ର

ମୁଖ୍ୟ ସମ୍ପାଦକଙ୍କ କଲମରୁ

କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ଗଞ୍ଜାମ-୧ର ସମାଚାର ପତ୍ରିକା ରକ୍ଷିକୂଲ୍ୟାରେ କୃଷି ଓ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ସ୍ଥାନିତ କରାଯାଇଛି । ଜିଲ୍ଲାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା କୃଷି ଓ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ସରକାରୀ ଓ ବେସରକାରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସହ ଆମର କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ମିଳିତ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକରି ଜିଲ୍ଲାକୁ ଏକ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଜିଲ୍ଲାରେ ପରିଣତ କରିବାକୁ ସର୍ବଦା ଚେଷ୍ଟିତ । କୃଷକ, କୃଷିଜୀବି ମହିଳା ଓ ଉଦ୍ୟୋଗୀ ଯୁବକ ଯୁବତୀମାନଙ୍କୁ ଆମର ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ନୂତନ କୃଷି ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ଶିକ୍ଷା ଦେଇ ଆହୁନିର୍ଭରଶୀଳ ହେବା ପାଇଁ ପ୍ରେରଣା ଯୋଗାଇଅଛି । କେନ୍ଦ୍ରର ବୈଜ୍ଞାନିକ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଓ କୃଷକମାନଙ୍କର ଅକ୍ଳାନ୍ତ ପରିଶ୍ରମ ଦିନେ ନିଶ୍ଚୟ ଆମର ଆଶାକୁ ପୂରଣ କରିବ । ରକ୍ଷିକୂଲ୍ୟା ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ତଥ୍ୟ ଦ୍ଵାରା ସମସ୍ତେ ଉପକୃତ ହେବେ ।

ସ୍ଵଚ୍ଛ କ୍ରମାଂଶ ପଥୀ

ବରିଷ୍ଠ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଓ ମୁଖ୍ୟ
କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ଗଞ୍ଜାମ-୧

ଗ୍ରାସ୍ତ ରତ୍ନରେ ପାଳଛନ୍ତି ଚାଷରେ ଆର୍ତ୍ତତାର ପରିଚାଳନା

ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲା ପାଳଛନ୍ତି ଉତ୍ପାଦନରେ ଓଡ଼ିଶାର ଏକ ପ୍ରମୁଖ ସ୍ଥାନ ଗ୍ରହଣ କରିଛି । ଏଠାରେ ଚାଷୀମାନେ ରତ୍ନକାଳୀନ ପାଳଛନ୍ତି ଚାଷ କରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ମାର୍ଚ୍ଚ ଠାରୁ ଜୁନ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଳଛନ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ କମିଯାଏ କାରଣ ଏହି ସମୟରେ ବାୟୁ ମଣ୍ଡଳର ତାପମାତ୍ରା ୪୦° ସେଣ୍ଟିଗ୍ରେଡ଼ରୁ ଅଧିକ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଆର୍ଦ୍ରତା ମଧ୍ୟ କମିଯାଇ ଥାଏ । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ଗଞ୍ଜାମ-୧ ଦ୍ଵାରା ବିଭିନ୍ନ ଗ୍ରାମରେ ଥିବା ଛତୁ ଉତ୍ପାଦନ ଗୃହର ଆର୍ଦ୍ରତା ପରିଚାଳନା ନିମନ୍ତେ ଏକ ଆଗଧାଡ଼ି ଷ୍ଟେଡ଼ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପ୍ରଦର୍ଶନରେ ଛତୁ ଉତ୍ପାଦନ ଗୃହର ତଟାଣରେ ୨ ଇଞ୍ଚ ବାଲି ବିଛାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଫଗର ମାଧ୍ୟମରେ ଛତୁ ଗୃହରେ ଜଳ ସିଞ୍ଚନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପ୍ରଦର୍ଶନରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ପାରମ୍ପରିକ ଉପାୟରେ ଛତୁ ଉତ୍ପାଦନ ବେଡ଼ ପ୍ରତି ୪୭୦ ଗ୍ରାମ୍ ହେଉଥିବା ବେଳେ ଜୈବ ଦକ୍ଷତା ୬୭% ରହୁଥିଲା ବେଳେ, ବୈଜ୍ଞାନିକ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରିବା ଦ୍ଵାରା ବେଡ଼ ପ୍ରତି ଛତୁ ଉତ୍ପାଦନ ୮୧୦ ଗ୍ରାମ୍ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଜୈବ ଦକ୍ଷତା ୧୧.୫% ରହିଥିଲା । ଏହି ଜ୍ଞାନ କୌଶଳକୁ ଛତୁ ଉତ୍ପାଦନ ଚାଷୀମାନେ ଆଗ୍ରହ ସହକାରେ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ।

ଛେଳିଛୁଆର ଯତ୍ନ ଦ୍ଵାରା ଗୋଠର ଉନ୍ନତି

ଛେଳି ପାଳନ ଏକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଲାଭଜନକ ଚାଷ ପଦ୍ଧତି ରୂପେ ପରିଗଣିତ ହୁଏ । ଅଳ୍ପ ଖର୍ଚ୍ଚରେ କ୍ଷୁଦ୍ର ନାମମାତ୍ର ଚାଷୀ ମଧ୍ୟ ଏହାକୁ କରିବା ସହ ଅନେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟବସାୟିକ ଭିତ୍ତିରେ ଛେଳି ଚାଷ କରାଯାଏ । ତେବେ ଛେଳି ପାଳନରେ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ସମସ୍ୟା ହେଉଛି ଛୁଆର ଆକର୍ଷକ ମୃତ୍ୟୁ । ଛୁଆ ୬ ମାସ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିବା ଦ୍ଵାରା ଚାଷୀମାନେ ଆର୍ଥିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ କ୍ଷତି ସହିଥାନ୍ତି । କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ଭଞ୍ଜନଗର ଦ୍ଵାରା ଛେଳି ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଏକ ଉନ୍ନତ ଜ୍ଞାନ କୌଶଳରେ ଛେଳି ଚାଷ ଉପରେ ତାଲିମ୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ସହ, ଛେଳି ଛୁଆ ପାଳନର ଆଦର୍ଶ ପଦ୍ଧତି ଉପରେ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଇଥିଲା । ଜନ୍ମ ପରର ଯତ୍ନ ସହ ୩ ମାସରେ କ୍ଷୀର ଛଡ଼ାଇବା, ଦୈନିକ ୧୦୦-୨୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ଦାନା ଖୁଆଇବା, ଭିତାମନ-ଖଣିଜ ଲବଣ ମିଶ୍ରଣ ଦୈନିକ ୨୦ ଗ୍ରାମ୍ ଖୁଆଇବା, ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟରେ କୃମିନାଶକ ଆଦି ଦେବା ସହ ପ୍ରତି ସପ୍ତାହରେ ଓଜନ ମାପ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନରେ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁ ଚାଷୀମାନେ ଉପରୋକ୍ତ ପଦ୍ଧତି ଆପଣେଇଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଛୁଆ ମୃତ୍ୟୁ ହାର ବହୁ ମାତ୍ରାରେ କମିଯିବା ସହ, ଶରୀର ବୃଦ୍ଧି ମାତ୍ରା ବଢ଼ିଯାଇଥିଲା । ଛୁଆ ମୃତ୍ୟୁ କମ୍ ସହ ଶୀଘ୍ର ଶରୀର ବୃଦ୍ଧି ଯୋଗୁଁ ଗୋଠର ଉନ୍ନତି ହେବା ସହ ଚାଷୀମାନେ ଆର୍ଥିକ ସ୍ତରରେ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ଲାଭ ପାଇଥିଲେ ।

ଛତୁ ମଞ୍ଜି ପ୍ରସ୍ତୁତିର ଏକ ସଫଳତାର କାହାଣୀ

ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲା ଛତୁ ଉତ୍ପାଦନରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଦ୍ଵିତୀୟ ସ୍ଥାନ ଗ୍ରହଣ କରିଛି । ଭଲ ଛତୁ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଗୁଣାତ୍ମକ ଛତୁ ମଞ୍ଜିର ଆବଶ୍ୟକତା ପଡ଼ିଥାଏ । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ଗଞ୍ଜାମ-୧ ଦ୍ଵାରା Attractive and Retaining Youth in Agriculture (ARYA) କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାଧ୍ୟମରେ ଛତୁ ଚାଷ ଓ ମଞ୍ଜି ପ୍ରସ୍ତୁତି ନିମନ୍ତେ ତାଲିମ୍ କରାଯାଇ ଆସୁଛି । ଏହା ଫଳରେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରତାପ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଧାନ, ଗ୍ରାମ-ନୂଆକମସର, ବ୍ଲକ୍-ଜଗନ୍ନାଥପ୍ରସାଦ ARYA ମାଧ୍ୟମରେ ତାଲିମ୍ ଗ୍ରହଣ କରି ଏକ ଛତୁ ମଞ୍ଜି ପ୍ରସ୍ତୁତ କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ କୃଷି ଉଦ୍ୟୋଗ ଷ୍ଟିମ୍ ତରଫରୁ ୬,୦୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ରଶ ପାଇଛନ୍ତି । ଛତୁ ମଞ୍ଜି ଉତ୍ପାଦନ କରି ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନକୁ ମଞ୍ଜି ପଠାଉଛନ୍ତି । ଆଦିତ ମସରୁମ୍ ସନ୍ ନାମରେ ଏକ ମଞ୍ଜି ଉତ୍ପାଦନ କେନ୍ଦ୍ର ଖୋଲି ବାର୍ଷିକ ୩୦,୦୦୦ ମଞ୍ଜି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଗଞ୍ଜାମର ବିଭିନ୍ନ ଚାଷୀଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଆସୁଛନ୍ତି ଏବଂ ବାର୍ଷିକ ହାରାହାରି ୪ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଆୟ କରିପାରୁଛନ୍ତି । ଛତୁ ଚାଷର ପ୍ରସାର ନିମନ୍ତେ ARYA ଏକ ମାଇଲ ଖୁଣ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିପାରିଛି ।

ମକା କିସମ କଳିଙ୍ଗ ରାଜର ଆଗୁଆ ଧାଡ଼ି କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନ

ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାରେ ଅଣଧାନ ଫସଲ ଭାବେ ମକା ୧୫୦୦୦ ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ଚାଷ କରାଯାଏ । ମାତ୍ର ଅମଳ ହେବାର ପ୍ରତି ୩୮.୩ କିଲୋରେ ସାମିତ ରହିଛି । ଚାଷୀମାନେ ଉନ୍ନତ କିସମ ବ୍ୟବହାର କରୁନଥିବା ତଥା ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଯୋଗୁଁ ଆଶାକରୁଥିବା ଅମଳ ପାଇପାରୁନାହାନ୍ତି । ଏହି ସମସ୍ୟାକୁ ଭିତ୍ତି କରି କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ଗଞ୍ଜାମ ଦ୍ଵାରା ବିହୁଡ଼ିବଞ୍ଜର, ବୁଡୁଲି ଓ ତୁଳସୀପଲ୍ଲୀ ଗ୍ରାମରେ ମକାର ଉନ୍ନତ କିସମ କଳିଙ୍ଗ ରାଜର ଆଗୁଆଧାଡ଼ି କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଇଥିଲା । ୧୦ ଜଣ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଏହି ବିହନ ଯୋଗାଇ ଦେବା ସହିତ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପ୍ରଣାଳୀରେ ମକା ଚାଷ କରିବା ନିମନ୍ତେ ତାଲିମ୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନରେ ଅମଳ ୫୫ ଗ୍ରାମ୍/ବର୍ଗମିଟର ହୋଇଥିଲା ।

୧୭ତମ ପିଏମ୍ କିଷାନ୍ ସମ୍ମାନନିଧି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ଚଳିତ ୧୮.୦୬.୨୦୨୪ ତାରିଖରେ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ଗଞ୍ଜାମ-୧ ପରିସରରେ ୧୭ତମ ପିଏମ୍ କିଷାନ୍ ସମ୍ମାନନିଧି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଯାଇଛି । ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ରାଜ୍ୟ ମତ୍ସ୍ୟ ଓ ପଶୁ ସମ୍ପଦ ବିକାଶ ଏବଂ କ୍ଷୁଦ୍ର ଓ ମଧ୍ୟମ ଶିଳ୍ପ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗୋକୁଳାନନ୍ଦ ମଲ୍ଲିକ ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି ଭାବେ ଯୋଗ ଦେଇଥିବା ବେଳେ ଭଞ୍ଜନଗର ବିଧାୟକ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ କୁମାର ନାୟକ, ସୋରଡ଼ା ବିଧାୟକ ଶ୍ରୀ ନୀଳମଣି ବିଶ୍ଵାଳ, କୃଷି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଡିନ ଶ୍ରୀ ହୃଷିକେଶ ପାତ୍ର, ଉପଜିଲ୍ଲାପାଳ ଶ୍ରୀ ଅନୀଲ କୁମାର ସେଠି, ସହକାରୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ଵରଞ୍ଜନ କର ପ୍ରମୁଖ ମନ୍ତ୍ରୀମାନ ଥିଲେ । ଆଭାସୀ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀ ପିଏମ୍ କିଷାନ୍ ସମ୍ମାନନିଧିର ୧୭ତମ କିଛି ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନର ସିଧା ପ୍ରସାରଣ ହୋଇଥିଲା । କୃଷି ଓ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ କୃଷି ବିଭାଗର ବରିଷ୍ଠ ଅଧିକାରୀମାନେ ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ସ୍ଥାନୀୟ ସ୍ଵରୂପ ଶ୍ରୀମତୀ ରୋଜା ବରଡ଼ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲୋକ ପ୍ରତିନିଧି ମଧ୍ୟ ଯୋଗଦାନ କରିଥିଲେ । ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ପ୍ରାୟ ୨୦୦ ପୁରୁଷ ଓ ମହିଳା ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ରର ବରିଷ୍ଠ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଓ ମୁଖ୍ୟ ସ୍ଵାଗତ ଭାଷଣ ଦେଇଥିଲାବେଳେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଓ ଶ୍ରୀମତୀ ଅନୀତା ପାତ୍ର ଧନ୍ୟବାଦ ଅର୍ପଣ କରିଥିଲେ ।

ସଞ୍ଜ ଭାରତ ପକ୍ଷ ପାଳନ

କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ଗଞ୍ଜାମ-୧ ତରଫରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୧୬ ରୁ ଅକ୍ଟୋବର ୨ ମଧ୍ୟରେ ସଞ୍ଜ ଭାରତ ପକ୍ଷ ପାଳନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ସମୟରେ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା, ଯେପରିକି ସଚେତନତା ଶିବିର, ଅର୍ଥସ୍ ଏବଂ ଫ୍ରାମ୍ ସଫେଇ, ରେଡ଼ ସୋ ଇତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଭିନ୍ନ ଗ୍ରାମରେ ସଚେତନତା ଶିବିର କରି ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ଗ୍ରାମ ପରିବେଶ ସଫା ରଖିବା, ଶୈବାଳୟ ବ୍ୟବହାର କରିବା, ଗାଁ ପୋଖରୀ ସଫା ରଖିବା, ଆବର୍ଜନାକୁ ଜିଆ ଖତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଇବା ଆଦି ବିଷୟରେ ସଚେତନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହ ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ସ୍ଥଳି, ମନ୍ଦିର ସଫା, ଗାଁ ସଫା ଇତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରାଯାଇଥିଲା ।

ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଜଳବାୟୁରେ ଶ୍ରୀ ଅନ୍ନ ମାଣ୍ଡିଆ ଚାଷ : ଏକ ସ୍ଥିର ଆୟର ସ୍ରୋତ

ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅଧୁନା ସମୟରେ କୃଷି ଓ କୃଷକଙ୍କ ପ୍ରତି ଏକ ବିପଦ ରୂପେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହୋଇଛି । ଶସ୍ୟ, ପରିପରିବା, ପ୍ରାଣୀପାଳନ ଭଳି ପାରମ୍ପରିକ କୃଷି ଏହାଦ୍ଵାରା ବିଶେଷ ଭାବେ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଛି । ଉତ୍ପାଦନ କମିବା ସହ ଚାଷୀମାନଙ୍କ ଆୟ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଭାବିତ ହେଉଛି । ତେବେ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାଚୀନ ଶସ୍ୟ ମାଣ୍ଡିଆ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଜଳବାୟୁରେ ବିଶେଷ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇ ନଥାଏ । ଉନ୍ନତ ମାଣ୍ଡିଆ କିସମ (ଓୟୁଏଟି ବିକଶିତ) ଅର୍ଜୁନ ଚାଷ ଦ୍ଵାରା ଚାଷୀମାନେ ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ, ଜଳାଭାବ ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ଭଲ ଅମଳ ପାଇପାରିବେ । କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜନଗର ଦ୍ଵାରା ଏହି ମାଣ୍ଡିଆ କିସମ ଅର୍ଜୁନର କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନ NICRA ପ୍ରକଳ୍ପ ମାଧ୍ୟମରେ ଲେପା ଗ୍ରାମରେ କରାଯାଇଥିଲା । ବର୍ଷା ଅଭାବ ଜନିତ ସମସ୍ୟାରେ ଧାନ ଓ ଅନ୍ୟ ଶସ୍ୟ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ମାଣ୍ଡିଆ ବିଶେଷ ଭାବେ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇନଥିଲା । ଏକର ପ୍ରତି ଅମଳ ୫୪୨ କି.ଗ୍ରା. ରହିବା ଫଳରେ ଏହା ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ଭଲ ଆୟ ଯୋଗାଇ ପାରିଥିଲା । ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଜଳବାୟୁରେ ମାଣ୍ଡିଆ ଏକ ସ୍ଥିର ଆୟର ସ୍ରୋତ ଭାବେ ଚାଷୀମାନଙ୍କ ଅର୍ଥନୀତିକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିପାରିବ ।

ଗାଜର ଘାସ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସଚେତନତା ସପ୍ତାହ ପାଳନ

କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ତରଫରୁ ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ୨୧ ତାରିଖରେ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ପରିସରରେ ଗାଜର ଘାସ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସଚେତନତା ଦିବସ ପାଳନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଗାଜର ଘାସ କିପରି ପରିବେଶ ପ୍ରତି ଏକ ମୁଖ୍ୟ ସମସ୍ୟା ରୂପ ନେଇଛି ଏବଂ ଏହା ଦ୍ଵାରା ବ୍ୟାପୁଥିବା ବିଭିନ୍ନ ରୋଗ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହାକୁ ଦମନ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଔଷଧ ଓ କମ୍ପୋଷ୍ଟ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହାର ସବୁପ୍ରୟୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସଚେତନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ବିଭିନ୍ନ ଗ୍ରାମରୁ ଆସିଥିବା ମହିଳା ଓ ପୁରୁଷ ଚାଷୀମାନେ ଗାଜର ଘାସକୁ ଉତ୍ପାଦନ କରି ଏହାକୁ କମ୍ପୋଷ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଥିଲେ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ କେନ୍ଦ୍ରର ମୁଖ୍ୟ ତଥା ବରିଷ୍ଠ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଡଃ ସୁତନୁ କୁମାର ଶତପଥୀ ସଭାପତିତ୍ବ କରି ଗାଜର ଘାସର ନିରାକରଣ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ଏହାର ପରିବେଶ ପ୍ରତି କୁପ୍ରଭାବ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ପ୍ରାୟ ୫୦ ଜଣ କୃଷକ ଓ କୃଷିଜୀବି ମହିଳା ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ।

